

**Uchwała Nr XXIV/169/2020
Rady Gminy Zarzecze
z dnia 30 grudnia 2020 r.**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Zarzecze na lata 2021-2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 713 ze zm.) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020, poz. 218)

Rada Gminy Zarzecze uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Zarzecze na lata 2021 - 2026, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zarzecze.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
MBywa
Malgorzata Byrwa

Załącznik
do Uchwały Nr XXIV/169/2020
Rady Gminy Zarzecze
z dnia 30 grudnia 2020 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
DLA GMINY ZARZECZE
NA LATA 2021-2026**

ZARZECZE 2020

WSTĘP

Przemoc jest jednym z najbardziej niepokojących zjawisk współczesnego świata, stanowi poważny problem społeczny i duże zagrożenie dla rodziny, jak również dla poszczególnych jej członków. Stosowanie przemocy jest zjawiskiem dość powszechnym, pojawia się tam gdzie istnieją nierówne relacje. Ludzie doznają przemocy niezależnie od statusu społecznego, posiadanego wykształcenia, czy majątku. Niestety statystyki i badania prowadzone nad tym zjawiskiem nie potwierdzają rzeczywistego zjawiska przemocy, gdyż ofiary przemocy często nie zgłaszają problemu, często ze względu na to, że nie widzą możliwości jego rozwiązania, przez wstyd, czy też ze względu na napiętnowanie społeczne i wciąż istniejące w społeczeństwie utarte stereotypy.

Jednym z podstawowych zadań państwa jest ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz a zwłaszcza przed przemocą ze strony najbliższych. Należy pamiętać, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia a także poszanowania godności osobistej. Aby zapewnić każdemu bezpieczeństwo, poszanowanie ich praw i wolności a także równe traktowanie, władze publiczne podejmują szereg działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. W 2013 roku w gminie Zarzecze opracowano Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Zarzecze na lata 2014 – 2020. W związku z upływem terminu jego obowiązywania, konieczne jest opracowanie nowego programu na kolejne lata.

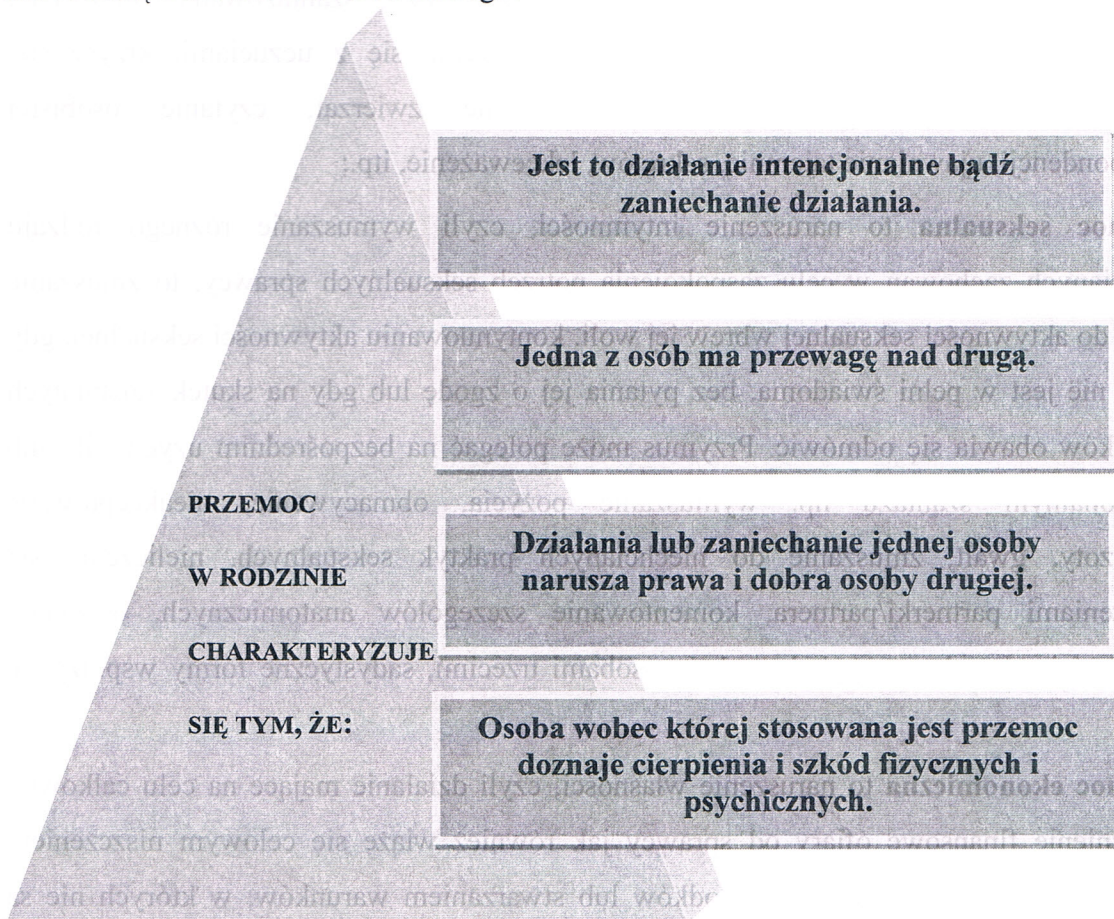
I. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1, (tj. członków rodziny czyli osób najbliższych w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeksu karnego, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących) w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność,

nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Należy pamiętać, że przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana na podstawie przepisów Kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu karnego.

Zjawisko przemocy nie jest jednoznaczne. Wyróżniamy kilka rodzajów przemocy i każdy z nich ma swoje charakterystyczne wyznaczniki, ma jednak wiele elementów jest wspólnych, chociażby to, że każda forma przemocy powoduje ból, cierpienie, zawsze narusza prawa i dobra osobiste ofiary i jest intencjonalna. Wyróżniamy pięć podstawowych form i rodzajów przemocy w rodzinie:

- **przemoc fizyczna** to naruszanie nietykalności fizycznej, czyli intencjonalne zachowanie powodujące uszkodzenie ciała lub niosące takie ryzyko. To wszelkiego rodzaju bezpośrednie działanie z użyciem siły, którego rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie np. popychanie, szarpanie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, ciągnięcie, przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, obezwładnienie,

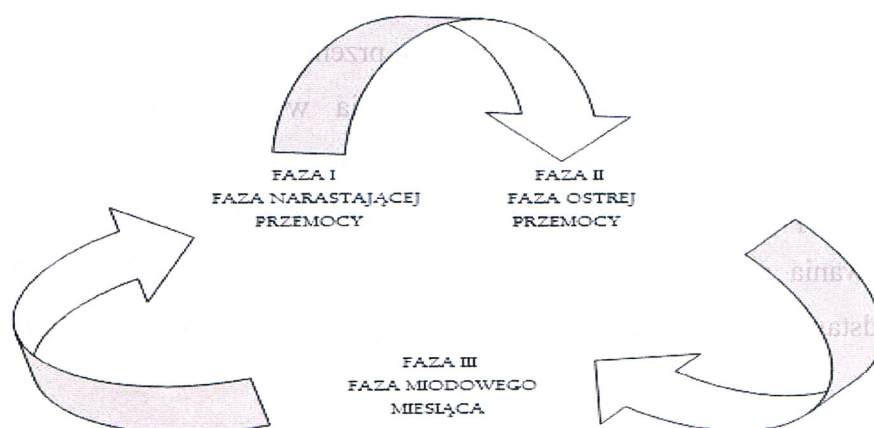

policzkowanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, oblewanie wrzątkiem lub substancjami żrącymi, użycie broni, itp.

- **przemoc psychiczna** to naruszenie godności osobistej, czyli działanie prowadzące do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby. Przemoc psychiczna jest najczęstszą formą przemocy i jest trudna do udowodnienia, zawiera przymus i groźby np.: wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, narzucanie własnych poglądów, ciągle krytykowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów, stosowanie groźb, szantażowanie, obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, straszenie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, krzywdzenie zwierząt, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, lekceważenie, itp.;
- **przemoc seksualna** to naruszenie intymności, czyli wymuszanie różnego rodzaju niechcianych zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy, to zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu np. wymuszanie pożycia, obmacywanie, nieakceptowane pieszczoty, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, seks z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia, itp.;
- **przemoc ekonomiczna** to naruszenie własności, czyli działanie mające na celu całkowite uzależnienie finansowe ofiary od sprawcy jak również wiąże się celowym niszczeniem czyjejs własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. np. odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy, niezaspokojenie podstawowych potrzeb rodziny, okradanie, zmuszanie do zaciągania pożyczek wbrew woli współmałżonka, sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, itp.;
- **zaniedbanie** to naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich, czyli niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Często jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np.: nie dawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb tj.: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp.

Dla zrozumienia, dlaczego tak trudno osobom doznającym przemocy zmienić swoją sytuację ważne jest, aby przyjrzeć się specyfice relacji między osobą stosującą przemoc a ofiarą. Zdecydowana większość ofiar nie doświadcza przemocy w sposób ciągły. Przemoc ma bowiem charakter cykliczny. Obecność tych cykli lepiej wyjaśnia proces wiktylizacji osób doznających przemocy, a także pojawiający się w ich zachowaniu syndrom wyuczonej bezradności. W cyklu przemocy występują trzy niezależne fazy, zmienne pod względem swej intensywności i czasu trwania:

- **Faza narastania napięcia**, to pierwsza faza cyklu, tj. tworzenia i budowania napięcia. W tej fazie wszyscy domownicy wyczuwają, że zaczyna dziać się coś złego. Osoba stosująca przemoc jest stale poirytowana, osoba doznająca przemocy natomiast obarcza się winą i stara się unikać awantur.
- **Faza gwałtownej/ostrej przemocy**, to druga faza cyklu, tj. wybuchu, incydentów bicia. Agresja w tej fazie może być zagrażająca dla zdrowia i życia ofiary, moment zakończenia aktu przemocy zależy wyłącznie od sprawcy i nie ma żadnego związku z zachowaniem ofiary. To w tej fazie ofiary najczęściej decydują się wezwać pomoc lub złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.
- **Faza „miodowego miesiąca”**, to trzecia faza cyklu, tj. uspokojenia i miłości, w czasie której sprawca wyraża skruchę, często obiecuje, że już nigdy więcej nie skrzywdzi ofiary lub zachowuje się, jakby przemoc nigdy nie miała miejsca. Faza „miodowego miesiąca” zatrzymuje ofiarę w sytuacji przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Niestety faza ta nie trwa długo, jest przemijająca, po jakimś czasie napięcie znowu narasta i cały cykl przemocy powtarza się. Prawdziwe zagrożenie, jakie niesie ze sobą ta faza jest związane z tym, że przemoc w następnym cyklu zazwyczaj jest gwałtowniejsza i za każdym razem narasta. Jeśli już raz doszło do użycia przemocy, będzie się ona powtarzać, dopóki nie będzie przerwana, najczęściej przez interwencję z zewnątrz.

II. PODSTAWA PRAWNA

Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w szczególności jest:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. z 1997r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.). Rozdział drugi Pt. „Wolność, Prawa i Obowiązki Człowieka i Obywatela” reguluje zasady zapewniające każdemu nietykalność osobistą i cielesną oraz stawia na ich straży władze publiczne przyznając obywatelowi prawo żądania od organów władzy publicznej szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020 poz. 218 t.j.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 poz. 1876 t.j.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 poz. 2277 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 poz. 821 t.j.)
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 poz. 1359 t.j.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2011 poz. 209. 1245).

III. „NIEBIESKA KARTA” I DZIAŁANIA INTERDYSCYPLINARNE

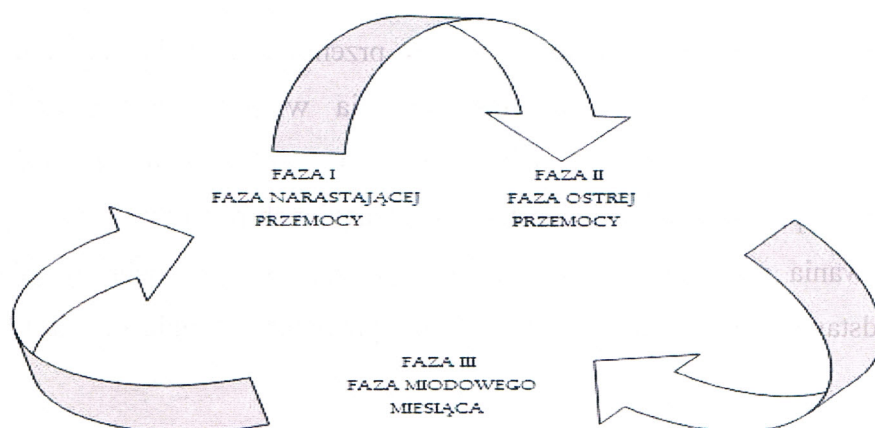
Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

„Niebieska Karta” to procedura interwencji wobec przemocy w rodzinie, która składa się z odpowiedniej dokumentacji i sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia występowania przemocy. Obejmuje ona ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, sądu rodzinnego. Przedstawiciele tych podmiotów realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu

Dla zrozumienia, dlaczego tak trudno osobom doznającym przemocy zmienić swoją sytuację ważne jest, aby przyjrzeć się specyfice relacji między osobą stosującą przemoc a ofiarą. Zdecydowana większość ofiar nie doświadcza przemocy w sposób ciągły. Przemoc ma bowiem charakter cykliczny. Obecność tych cykli lepiej wyjaśnia proces wiktylizacji osób doznających przemocy, a także pojawiający się w ich zachowaniu syndrom wyuczonej bezradności. W cyklu przemocy występują trzy niezależne fazy, zmienne pod względem swej intensywności i czasu trwania:

- **Faza narastania napięcia**, to pierwsza faza cyklu, tj. tworzenia i budowania napięcia. W tej fazie wszyscy domownicy wyczuwają, że zaczyna dziać się coś złego. Osoba stosująca przemoc jest stale poirytowana, osoba doznająca przemocy natomiast obarcza się winą i stara się unikać awantur.
- **Faza gwałtownej/ostrej przemocy**, to druga faza cyklu, tj. wybuchu, incydentów bicia. Agresja w tej fazie może być zagrażająca dla zdrowia i życia ofiary, moment zakończenia aktu przemocy zależy wyłącznie od sprawcy i nie ma żadnego związku z zachowaniem ofiary. To w tej fazie ofiary najczęściej decydują się wezwać pomoc lub złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.
- **Faza „miodowego miesiąca”**, to trzecia faza cyklu, tj. uspokojenia i miłości, w czasie której sprawca wyraża skruchę, często obiecuje, że już nigdy więcej nie skrzywdzi ofiary lub zachowuje się, jakby przemoc nigdy nie miała miejsca. Faza „miodowego miesiąca” zatrzymuje ofiarę w sytuacji przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Niestety faza ta nie trwa długo, jest przemijająca, po jakimś czasie napięcie znowu narasta i cały cykl przemocy powtarza się. Prawdziwe zagrożenie, jakie niesie ze sobą ta faza jest związane z tym, że przemoc w następnym cyklu zazwyczaj jest gwałtowniejsza i za każdym razem narasta. Jeśli już raz doszło do użycia przemocy, będzie się ona powtarzać, dopóki nie będzie przerwana, najczęściej przez interwencję z zewnątrz.

o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje przede wszystkim działania określone w niniejszym Programie a do jego zadań należy integrowanie i koordynowanie działań różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W planowaniu pomocy należy dążyć do zintegrowania działań różnych instytucji. Zdarza się, że pracownicy poszczególnych instytucji podejmują niezależne od siebie próby interwencji wobec rodziny. Nierzadko działają na rzecz jednej osoby z rodziny, nie uwzględniając całego systemu rodzinnego, co nie przynosi oczekiwanych rezultatów. Tymczasem zaplanowanie i realizacja wspólnych działań oraz skierowanie do całej rodziny z problemem przemocy, w zdecydowany sposób zwiększa ich efektywność. Praktyka w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie pokazuje, że jedynie wspólne działanie przedstawicieli różnych podmiotów, uwzględniające potrzeby wszystkich członków rodziny, mogą zainicjować proces zmian służący zatrzymaniu przemocy.

IV. ANALIZA PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE ZARZECZE

Dla zobrazowania skali zjawiska należy dokonać analizy problemów społecznych w gminie Zarzecze.

Liczba mieszkańców gminy Zarzecze:

- na dzień 31.12.2018r. 7252 mieszkańców, w tym 3656 kobiet i 3596 mężczyzn;
- na dzień 31.12.2019r. 7228 mieszkańców, w tym 3639 kobiet i 3589 mężczyzn;
- na dzień 31.08.2020r. 7245 mieszkańców, w tym 3649 kobiet i 3596 mężczyzn.

Z analizy danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zarzeczcu wynika, że:

- w 2018 r. z pomocy skorzystało 138 rodzin (381 osób w rodzinach), ze świadczeń pieniężnych skorzystało 106 rodzin, z pracy socjalnej skorzystało 186 rodzin, powodem przyznania pomocy było najczęściej bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, w 5 przypadkach przemoc w rodzinie, zaś w 14 przypadkach nadużywanie alkoholu;
- w 2019 r. z pomocy skorzystało 144 rodzin (373 osoby w rodzinach), ze świadczeń pieniężnych skorzystało 115 rodzin, z pracy socjalnej skorzystało 191 rodzin, powodem przyznania pomocy było najczęściej bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, w 3 przypadkach przemoc w rodzinie, zaś w 12 przypadkach nadużywanie alkoholu;
- w 2020 r. (dane za I półrocze) z pomocy skorzystało 84 rodzin (210 osoby w rodzinach), ze świadczeń pieniężnych skorzystało 53 rodzin, z pracy socjalnej skorzystało 148 rodzin,

powodem przyznania pomocy było najczęściej bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, w 9 przypadkach nadużywanie alkoholu.

Analizując „Niebieskie Karty” wynika, że:

- w 2018 r. założono 42 „Niebieskie Karty”, w tym: 34 zostały założone przez Policję, 7 założonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczcu, 1 założona przez służbę zdrowia. W 20 przypadkach w rodzinie występował problem nadużywania alkoholu.

- w 2019 r. założono 35 „Niebieskie Karty”, w tym: 26 zostało założonych przez Policję, 8 założonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczcu, 1 założona przez Oświatę. W 8 przypadkach w rodzinie występował problem nadużywania alkoholu.

- w 2020r. (dane na dzień 31.08.2020r.) założono 14 „Niebieskie Karty”, w tym: 13 zostało założonych przez Policję 1 została założona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczcu. W 5 przypadkach w rodzinie występuje problem nadużywania alkoholu.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że:

- w 2018r. skierowano do sądu 13 spraw, przebadano przez biegłych 8 osób, 3 osoby uczestniczyły w rekolekcjach trzeźwościowych;

- w 2019r. skierowano do sądu 17 spraw, przebadano przez biegłych 14 osób, 1 osoba uczestniczyła w rekolekcjach trzeźwościowych;

- w 2020r. (dane na dzień 31.08.2020r.) skierowano do sądu 10 spraw, przebadano przez biegłych 3 osoby.

Z danych Komisariatu Policji w Kańczudze wynika, że:

- w 2018r. przeprowadzono 367 interwencji policji, w tym 70 interwencji domowych, odnotowano 34 interwencje z założeniem „Niebieskiej Karty”.

- w 2019r. przeprowadzono 351 interwencji policji, w tym 51 interwencji domowych, odnotowano 26 interwencje z założeniem „Niebieskiej Karty”.

- w 2020r. (dane na dzień 31.08.2020r.) przeprowadzono 277 interwencji policji, w tym 20 interwencji domowych, odnotowano 13 interwencji z założeniem „Niebieskiej Karty”.

Z danych Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej wynika, że:

- w 2018r. było 17 rodzin objętych nadzorem kuratora w tym: we wszystkich rodzinach były małoletnie dzieci, w 8 występował problem alkoholowy a w 5 rodzinach występował problem przemocy.

- w 2019r. było 10 rodzin objętych nadzorem kuratora w tym: we wszystkich rodzinach były małoletnie dzieci, w 7 występował problem alkoholowy a w 3 rodzinach występował problem przemocy.

- w 2020r. (dane na dzień 31.08.2020r.) było 6 rodzin objętych nadzorem kuratora w tym: we wszystkich rodzinach były małoletnie dzieci, w 4 występował problem alkoholowy i problem przemocy.

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Przeworsku wynika, że:

- na dzień 31.12.2018r. było 366 osób bezrobotnych, w tym 209 kobiet i 157 mężczyzn; 57 osób posiadało prawo do zasiłku, w tym 30 kobiet i 27 mężczyzn.

- na dzień 31.12.2019r. było 372 osoby bezrobotne, w tym 199 kobiet i 173 mężczyzn, 60 osób posiadało prawo do zasiłku, w tym 30 kobiet i 30 mężczyzn.

- na dzień 31.08.2020r. było 361 osób bezrobotnych, w tym 199 kobiet i 162 mężczyzn, 60 osób posiadało prawo do zasiłku, w tym 34 kobiety i 26 mężczyzn.

Analizując dane statystyczne wynika, że ok. 8 % ludności gminy korzysta z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zarzeczcu zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Uwzględniając przyczyny, najczęstszym powodem udzielania pomocy było bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba. Ze zgromadzonych informacji wynika, że w gminie Zarzeczce zjawisko przemocy w rodzinie często łączy się z uzależnieniem od alkoholu. W nielicznych przypadkach pojawiają się inne przesłanki takie jak: typ osobowości czy choroba. Głównymi sprawcami przemocy w rodzinie są mężczyźni, natomiast ofiarami w głównej mierze kobiety. Podsumowując przedstawione dane, a zwłaszcza biorąc pod uwagę bezrobocie, jako najczęstszy powód korzystania z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zarzeczcu, jak również liczbę osób i rodzin z problemem alkoholowym należy założyć, że potencjalnych ognisk występowania przemocy w rodzinie na terenie gminy Zarzeczce jest więcej, niż te ujęte w danych statystycznych. Problem przemocy występuje, stąd potrzeba diagnozowania, monitorowania oraz organizowania pomocy.

V. REALIZACJA PROGRAMU

Cel główny Programu:

Tworzenie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, dzięki któremu nastąpi zmniejszenie występowania zjawiska przemocy i zwiększy się skuteczność niesionej pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy.

Cel główny będzie realizowany poprzez cele szczegółowe:

1. Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Zarzeczce.
2. Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą.

3. Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy i działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
4. Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.
5. Zmniejszenie negatywnych następstw u osób dotkniętych przemocą w rodzinie i świadków przemocy w rodzinie.
6. Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą w rodzinie.
7. Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przemocą w rodzinie oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.

Cel 1. Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Zarzecze.

Lp.	Zadanie:	Działania:	Realizatorzy:	Termin realizacji:
1.	Zbieranie oraz analizowanie danych dotyczących występowania zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Zarzecze	- sporządzanie statystyk i danych potrzebnych do określenia wielkości zjawiska występowania przemocy w rodzinie, - badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą.	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczu - Zespół Interdyscyplinarny - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zarzeczu - Placówki Oświatowe w gminie Zarzecze - Komisariat Policji w Kańczudze - Ośrodek Zdrowia - organizacje pozarządowe - Sąd - Prokuratura	Zadanie realizowane corocznie 2021 – 2026

Cel 2. Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą.

Lp.	Zadanie:	Działania:	Realizatorzy:	Termin realizacji:
1.	Pomoc w uzyskaniu schronienia i zapewnienie pomocy materialnej ofiarom	- współpraca z instytucjami z terenu województwa podkarpackiego	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczu	

	przemocy w rodzinie.	zapewniającymi schronieni ofiarom przemocy, - udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej, - wystąpienie o możliwość skorzystania z mieszkania z zasobów gminy.		Działania ciągłe 2021 – 2026
2.	Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego ofiarom przemocy.	- praca socjalna, - poradnictwo specjalistyczne, w tym psychologiczne, prawne m.in. w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej, - edukowanie ofiar w zakresie przysługujących jej praw, - pomoc dzieciom w związku z występowaniem przemocy w rodzinie, - pomoc osobom w znalezieniu pracy.	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczcu - Zespół Interdyscyplinarny - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zarzeczcu - Placówki Oświatowe w gminie Zarzeczce - Komisariat Policji w Kańczudze - Ośrodek Zdrowia - organizacje pozarządowe.	

Cel 3. Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy i działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Lp.	Zadanie:	Działania:	Realizatorzy:	Termin realizacji:
1.	Prowadzenie zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	- ścisła współpraca między instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, - opracowywanie i realizowanie planu pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy, - zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „Niebieskie karty”, - monitorowanie sytuacji	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczcu - Zespół Interdyscyplinarny - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zarzeczcu - Placówki Oświatowe w gminie Zarzeczce - Komisariat Policji w Kańczudze - Ośrodek Zdrowia - organizacje	Działania ciągłe 2021 – 2026

		rodzin dotkniętych problemem przemocy, - interweniowanie i podejmowanie w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie działań mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, - rozpowszechnianie informacji na temat możliwości uzyskania pomocy w środowisku lokalnym.	pozarządowe - Sąd - Prokuratura	
--	--	---	---------------------------------------	--

Cel 4. Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

Lp.	Zadanie:	Działania:	Realizatorzy:	Termin realizacji:
1.	Prowadzenie działań motywujących do zmiany zachowań.	- monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, - wystąpienie z zawiadomieniem do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa - przeprowadzanie rozmowy motywującej do zmiany zachowań, - kierowanie do udziału w działaniach korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy, - poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, - kierowanie do udziału w terapii uzależnienia.	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczcu - Zespół Interdyscyplinarny - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zarzeczcu - Placówki Oświatowe w gminie Zarzeczce - Komisariat Policji w Kańczudze - Ośrodek Zdrowia - organizacje pozarządowe - Sąd - Prokuratura	Działania ciągłe 2021 – 2026

Cel 5. Zmniejszenie negatywnych następstw u osób dotkniętych przemocą w rodzinie i świadków przemocy w rodzinie.

Lp.	Zadanie:	Działania:	Realizatorzy:	Termin realizacji:
1.	Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie i świadkom przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> - świadczenie pomocy i poradnictwa psychologicznego, prawnego, medycznego, pedagogicznego, rodzinnego, prawnego i socjalnego, - interwencja kryzysowa, - realizacja programów terapeutycznych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, - zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom, - realizacja procedury „Niebieskie karty”, - kierowanie wniosków o obowiązek podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu, 	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczu - Zespół Interdyscyplinarny - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Placówki Oświatowe - Komisariat Policji w Kańczudze - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Ośrodek Zdrowia - organizacje pozarządowe - Sąd - Prokuratura 	Działania ciągłe 2021 – 2026

Cel 6. Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą w rodzinie,

Lp.	Zadanie:	Działania:	Realizatorzy:	Termin realizacji:
1.	Edukowanie społeczeństwa w zakresie problematyki związanej z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> - podnoszenie wiedzy w społeczności lokalnej w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez zamieszczanie informacji na portalach społecznościowych, stronie internetowej, tablicach ogłoszeń, rozpowszechnianie 	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczu - Zespół Interdyscyplinarny - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zarzeczu - Placówki Oświatowe w 	Działania ciągłe 2021 – 2026

		<p>ulotek, materiałów edukacyjno – informacyjnych, w tym również o instytucjach udzielających pomocy osobom doświadczającym przemocy,</p> <p>- umieszczanie informacji na stronie internetowej UG Zarzecze, przygotowywanie artykułów do lokalnej gazety,</p> <p>- przekazywanie informacji podczas sesji Rady Gminy, spotkań rodziców w szkołach itp.</p> <p>- współuczestniczenie w kampaniach prowadzonych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,</p> <p>- budowanie wrażliwości społeczeństwa na zjawisko występowania przemocy,</p>	<p>gminie Zarzecze</p> <p>- Komisariat Policji w Kańczudze</p> <p>- Ośrodek Zdrowia</p> <p>- organizacje pozarządowe</p> <p>- Sąd</p> <p>- Prokuratura</p>	
2.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie problematyki przemocy.	<p>- prowadzenie działań profilaktycznych wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych na terenie gminy Zarzecze w zakresie agresji i przemocy,</p> <p>- organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży,</p> <p>- tworzenie programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy i radzenia sobie z przejawami agresji,</p> <p>- organizowanie m. in. konkursów w zakresie przeciwdziałania przemocy.</p>	<p>- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczu</p> <p>- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zarzeczu</p> <p>- Placówki Oświatowe w gminie Zarzecze</p> <p>- Komisariat Policji w Kańczudze</p> <p>- organizacje pozarządowe</p>	

Cel 7. Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przemocą w rodzinie oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.

Lp.	Zadanie:	Działania:	Realizatorzy:	Termin realizacji:
1.	Doskonalenie pracowników realizujących działania związane z problematyką przemocy w rodzinie.	- uczestniczenie w szkoleniach, doradztwie, warsztatach, konferencjach przedstawicieli podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, - organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń oraz pomoc w sytuacjach trudnych, - tworzenie planu pomocy, współpracy interdyscyplinarnej.	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczcu - Zespół Interdyscyplinarny - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Placówki Oświatowe - Komisariat Policji w Kańczudze - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Ośrodek Zdrowia - organizacje pozarządowe - Sąd - Prokuratura	Działania ciągłe 2021 – 2026

VI. Zasoby instytucjonalne:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, placówki oświatowo-wychowawcze, Ośrodek Zdrowia, organizacje pozarządowe, Sąd, Prokuratura.

VII. Adresaci programu:

- mieszkańcy gminy,
- osoby zagrożone zjawiskiem występowania przemocy w rodzinie,
- ofiary przemocy w rodzinie,
- osoby stosujące przemoc w rodzinie,
- świadkowie występowania przemocy w rodzinie,
- osoby oraz instytucje zajmujące się udzielaniem pomocy i wsparcia społecznego.

VIII. Przewidywane efekty realizacji programu:

- Stworzenie zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- Ograniczenie występowania zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Zarzecze.
- Świadczenie kompleksowej pomocy osobom i świadkom występowania przemocy w rodzinie.
- Zwiększenie dostępności do profesjonalnej pomocy i specjalistycznego poradnictwa dla rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie.
- Zmiana postaw w społeczności lokalnej wobec problemu występowania przemocy.

IX. MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Do monitorowania realizacji Programu zobowiązany jest Wójt Gminy Zarzecze, wypełniający ten obowiązek przy pomocy wyznaczonej do tego celu jednostki – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zarzeczu. Jednostka ta koordynować będzie prace związane z monitorowaniem Programu, współpracując z jednostkami zaangażowanymi w realizację Programu. Sprawozdanie z realizacji Programu jednostki składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zarzeczu.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczu do dnia 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Gminy Zarzecze sprawozdanie z realizacji Programu.

X. OBSŁUGA PROGRAMU

Obsługę organizacyjno-techniczną Programu zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczu.

XI. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Zarzecze, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
M. Byrska
Małgorzata Byrska